

Nr 182.

Av herr **Holmdahl**, om *anslag till bestridande av kostnaderna för det fjortonde nordiska skolmötet i Stockholm.*

I Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 1 till 1935 års riksdag, åttonde huvudtiteln, punkt 256, föreslås ett bidrag av 10,000 kronor till bestridande av kostnaderna för det fjortonde nordiska skolmötet, som skall hållas i Stockholm under tiden 6—8 augusti innevarande år. Den svenska bestyrelsen för ifrågavarande möte hade i underdånig skrivelse anhållit, att Kungl. Maj:t ville hos riksdagen göra framställning om ett bidrag av 20,000 kronor.

Den svenska bestyrelsen utsände under september månad 1934 inbjudning till deltagande i mötet avseende lärare och lärarinnor vid offentliga och enskilda skolor i Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige, ävensom män och kvinnor i nämnda länder, som på grund av sitt levnadskall eller särskilda uppdrag stå skolan och dess arbete nära. Lärarsammanslutningar i Estland, Lettland och Litauen ha inbjudits att sända representanter till mötet.

Till behandling vid mötet upptagas endast sådana ämnen, som angå uppfostran och undervisning, varjämte anordnas en utställning av undervisningsmedel och elevarbeten m. m. från *svenska* skolor.

Av de olika slags sammankomster mellan representanter för de nordiska folken, som då och då äga rum, torde de nordiska skolmötena vara de mest betydelsefulla. För utvecklandet och befastandet av samhörighetskänslan mellan de nordiska folken torde nämligen dessa möten utan överdrift sagt vara de, som i sina praktiska verkningar nå längst.

Anordnandet av ett möte av här förevarande art kräver betydliga kostnader, enär antalet mötesdeltagare plägar vara mycket stort. Sålunda ha de nordiska skolmötena alltsedan år 1880 kunnat räkna fem à sju tusen deltagare. Kostnaderna komma givetvis att till största delen bestridas med deltagarnas mötesavgifter. Då emellertid för de flesta deltagarna utgifterna för resan till och från mötet samt för vistelsen i Stockholm under mötestiden komma att medföra kännbara uppostringar, är det av vikt, att nämnda avgift hålles inom rimliga gränser. Vid de senaste skolmötena har den utgått med tio kronor, och samma belopp har även fastställts för innevarande års möte, för man och hustru tillsammans dock endast 15 kronor. Vid bestämmandet av mötesavgiftens storlek hade emellertid bestyrelsen räknat med understöd av staten med 20,000 kronor och av Stockholms stad med 5,000 kronor. Det sistnämnda beloppet har redan beviljats av Stockholms stadsfullmäktige.

Då ett nordiskt skolmöte senast anordnades i Stockholm, det tionde nordiska skolmötet år 1910, lämnade riksdagen såsom bidrag till kostnaderna för mötets anordnande ett belopp av 10,000 kronor.

Även i de övriga länderna ha för anordnandet av de nordiska skolmötena anvisats avsevärda statsbidrag. Så t. ex. uppgick anslaget av den danska staten för det nionde nordiska skolmötet i Köpenhamn år 1905 till 15,000 kronor och för det trettonde nordiska skolmötet på samma plats år 1931 till 30,000 kronor. För det elfte nordiska skolmötet i Oslo år 1920 lämnade norska staten ett anslag av 35,000 kronor.

Sedan riksdagen senast lämnade anslag för ett nordiskt skolmöte i Sverige ha sålunda förflutit tjugofem år. Det då lämnade beloppet å 10,000 kronor visade sig emellertid redan vid den tiden otillräckligt för sitt ändamål. Enligt vad deltagare i 1910 års möte intygat, nödgades bestyrelsen då göra betydande inskränkningar i fråga om mötesarrangemangen, så att nämnda möte i Stockholm kom att hos mötesdeltagarna kvarlämna ett mindre fördelaktigt intryck i jämförelse med det närmast föregående mötet i Köpenhamn år 1905. Det synes därför ur svensk synpunkt vara mycket olyckligt om även vid det instundande mötet i Stockholm mötesanordningarna skulle komma att på ett ofördelaktigt sätt skilja sig från motsvarande anordningar vid närmast föregående nordiska skolmöte, det trettonde i Köpenhamn år 1931. Detta skulle emellertid med säkerhet bliva följden, om riksdagen ej beviljar högre anslag än vad Kungl. Maj:t föreslagit.

Det är utan vidare klart, att ett anslag, som redan år 1910 visat sig föga motsvarande behovet, måste bli fullständigt otillräckligt år 1935, och det av den svenska bestyrelsen begärda bidraget av 20,000 kronor måste därför, med hänsyn till den sedan år 1910 inträffade prisstegringen och nytillkomna krav på anordningar av olika slag, sägas vara synnerligen måttfullt.

Under återopande av vad sålunda anförts och under hänvisning i övrigt till den i propositionen anförda kostnadsberäkningen för mötets anordnande får jag hemställa,

att riksdagen såsom bidrag för bestridandet av kostnaderna för det fjortonde nordiska skolmötet i Stockholm i augusti år 1935 ville anslå ett belopp av 20,000 kronor.

Stockholm den 22 januari 1935.

Otto Holmdahl.